

Силабус навчальної дисципліни

Фаховий коледж

Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Освітньо професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/ семестр	2024-25 н.р. Третій курс VI. семестр
------------------------------	---------------------------	----------------	-------	-------------------------	--

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Психологія (загальна, дитяча, психологічна), основи психодіагностики
Циклова комісія	Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта 2022
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: Обов'язкова Кількість кредитів: 6 Кількість годин: 180 Лекційні заняття: 46 Семінарські заняття: 44 Самостійна робота: 90
Викладач(і), відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, адреса електронної пошти викладача/ів)	Шімон Дьенді Іштванівна, викладач педагогіки і психології, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист simon.gyongyi@kmf.org.ua https://classroom.google.com/u/1/c/NzI1MzUxMzcyMDk2 консультації за домовленістю
Пререквізити навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Психологія (загальна, дитяча, психологічна), основи психодіагностики» обов'язковий освітній компонент ОПП 2022 підготовки фахових молодших бакалаврів фахової передвищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта і є фундаментальною дисципліною психолого-педагогічного циклу нормативного блоку, яка забезпечує формування необхідних теоретичних знань та практичних умінь майбутніх педагогічних працівників ЗДО. Вивчення даної дисципліни має взаємозв'язки з обов'язковим навчальним компонентом «Анатомія, фізіологія і гігієна дітей дошкільного віку».
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни,	Мета вивчення дисципліни — є розкриття закономірностей функціонування та проявів психіки людини, специфіки психічного розвитку та становлення особистості в онтогенезі, особливості вікової періодизації психічного та особистісного розвитку дитини, сприяння на цій основі формуванню

**основна тематика
дисципліни**

загальної психологічної культури та компетентності студентів, їх готовності до педагогічної діяльності, сприяння створенню у здобувачів освіти уявлення про методи діагностики психічного розвитку дитини та формування умінь застосовувати на практиці психодіагностичний інструментарій, використовуючи загальні теоретико-методологічні принципи психодіагностики, необхідної для професійної діяльності педагога.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомити здобувачів освіти з основними положеннями та проблемами психології, із закономірностями формування та властивостями психічних пізнавальних процесів особистості, психічної діяльності, емоційно-вольової сфери, психодинамічними особливостями людини,
- навчити практично застосовувати знання психологічних закономірностей розвитку дітей в умовах освітнього процесу ЗДО;
- ознайомити здобувачів освіти з основними положеннями психологічної діагностики дітей як науки, різноманітними методами і методиками, основами організації і проведення психологічного дослідження особливостей розвитку дитини; виробити професійні вміння та навички дослідження динаміки психічного розвитку дитини;
- сформувати відповідальне ставлення до ролі педагога, прагнення до особистісно-професійного зростання у напрямку вдосконалення педагогічної і психологічної культури.

Компетентності відповідно ОПП «Дошкільна освіта»2022

Інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК8 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності:

СК1 Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

СК2 Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей.

СК3 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку навичок безпечної поведінки в довкіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток.

СК4 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку основ здорового способу життя, здоров'язбережувальних навичок.

СК5 Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).

СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК7 Здатність до формування елементарних логіко-математичних уявлень у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК8 Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

СК9 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК10 Здатність до розвитку мовлення у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими.

СК11 Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК12 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку елементарних уявлень про різні види мистецтва та засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності в різних видах мистецтва.

СК13 Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

СК14 Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК15 Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу, зокрема з особами з особливими освітніми потребами.

СК16 Здатність до індивідуального і диференційованого підходу до розвитку дітей дошкільного (раннього і передшкільного) віку з особливими потребами відповідно до їх можливостей.

СК17 Здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) та електронні освітні ресурси в професійній діяльності.

СК18 Здатність визначити рівень сформованості компетентностей у здобувачів освіти відповідно до державного стандарту дошкільної освіти.

Програмні результати навчання:

РН1 - Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та передшкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини, та дотримання принципів інклюзивної освіти.

РН2 - Планувати та організовувати освітній процес у закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

РН3 - Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей.

РН4 - Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина – заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізації в умовах закладу дошкільної освіти.

РН5 - Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій.

РН6 - Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм.

РН7 - Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти.

РН8 - Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН9 - Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм, і можливостей дітей з особливими потребами.

РН10 - Організовувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (у тому числі дітей з особливими освітніми потребами).

РН11 - Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

PH12 - Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії.

PH13 - Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти і використовувати їх у практичній діяльності.

PH14 - Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

PH15 - Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

PH16 - Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку та різних освітніх потреб.

PH17 - Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур.

PH18 - Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

PH19 - Аналізувати перспективний педагогічний досвід в системі дошкільної освіти та використовувати його в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку, у тому числі з дітьми з особливими освітніми потребами.

PH20 - Забезпечувати формування наскрізних умінь особистості дитини (у тому числі і дітей з особливими освітніми потребами) в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти.

PH21 – Планувати освітній процес та складати прогнози щодо його ефективності в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, у тому числі дітей з особливими освітніми потребами.

PH22 – Впроваджувати сучасні інноваційні педагогічні технології та використовувати електронні освітні ресурси в професійній діяльності.

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ. Основні поняття. Психічні процеси і властивості особистості.

Предмет, завдання та методи загальної психології. Психіка як предмет психології. Свідомість і несвідомі процеси. Діяльність і психічні процеси. Психологія особистості. Темперамент і характер. Здібності. Відчуття. Сприймання.

Пам'ять та увага. Спілкування. Мова і мовлення. Мислення та уява. Воля. Емоції і почуття.

Модуль 2. ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ. Основні поняття. Особливості розвитку дитини.

Предмет та основні поняття дитячої психології. Принципи і методи дитячої психології. Періодизація психічного розвитку дитини. Основні закономірності психічного розвитку у дитинстві. Пренатальний та перинатальний етап розвитку та їхній вплив на психологічний розвиток дитини. Період новонародженості та немовлят. Рефлекси. Психічний розвиток новонародженої дитини. Сенсорні процеси немовлят. Емоції, темперамент. Адаптація до навколишнього середовища. Розвиток пізнавальної сфери, психічних процесів та сенсорний розвиток немовлят на кінець першого року життя. Розвиток взаємин між дитиною та її вихователями. Теорія прихильності. Поняття госпиталізації. Раннє дитинство. Розвиток моторики. Мовленнєвий розвиток у ранньому дитинстві. Психічний розвиток дитини раннього віку. Набуття соціальної та особистої ідентичності. Гендерна ідентичність. Спостереження та наслідування. Ідентифікація та інтеріоризація. Дошкільний вік. Фізичний, неврологічний і моторний розвиток в дошкільному віці. Мовленнєвий розвиток дошкільників. Психічний розвиток дошкільника. Розвиток пізнавальних процесів. Увага, пам'ять, уява та мислення дошкільників. Характеристика емоційно-вольового життя в дошкільному віці. Психологічні особливості ігрової діяльності в дошкільному віці. Образотворча та конструктивна діяльність дошкільників. Розвиток особистості дитини від народження до 6 років. Свідомість і самооцінка у дітей дошкільного віку. Темперамент дошкільника.

Модуль 3. ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ. Основні поняття. Психологія педагога та педагогічного співробітництва.

Педагогічна психологія як наука. Предмет, завдання та методи педагогічної психології. Психологія особистості педагога. Психологічні особливості педагогічної діяльності, професійного спілкування та співробітництва в ЗДО. Психологічна сутність навчальної діяльності. Психологія виховання.

Модуль 4. ПСИХОДІАГНОСТИКА. Основні поняття.

Теоретичні основи психодіагностики дітей дошкільного віку. Загальні уявлення про психодіагностику як науку. Класифікація методів психологічної діагностики дітей. Вимоги до методів і процедури вивчення особистісних властивостей дитини. Характеристика основних груп методів вивчення особистості дитини. Вимоги до процедури збору й обробки психологічної інформації про дитину. Особливості діагностики психічного розвитку дітей дошкільного віку. Методи психодіагностики дітей третього року життя. Методи психодіагностики дошкільників. Методи діагностики адаптації до дошкільного закладу. Методи діагностики комунікативної сфери. Методи діагностики пізнавальної сфери. Методи діагностики самосвідомості. Методи

діагностики особистісних якостей і міжособистісних стосунків. Методи діагностики психологічної готовності до школи.

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК « Психологія (загальна, дитяча, психологічна), основи психодіагностики» здійснюється згідно «Положення про систему оцінювання знань здобувачів фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі Закарпатського Угорського Інституту імені Ференца Ракоці II» на основі накопичувальної (рейтингової) систем. В основу накопичувальної системи оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти покладено покроковий контроль за визначеними критеріями і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну та практичну діяльність здобувачів освіти в процесі навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення різних видів аудиторних занять, у тому числі й занять у дистанційному режимі, а також для перевірки результатів виконання завдань самостійної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами фахової передвищої освіти в процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів фахової передвищої освіти. Завданням поточного контролю є перевірка рівня засвоєння відповідного навчального матеріалу, набуття знань і сформованості навичок вирішення конкретних питань та ситуацій, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати сутність змісту навчального матеріалу. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю; виступів здобувачів фахової передвищої освіти під час обговорення тих чи інших питань за змістом навчального матеріалу; у формі комп'ютерного тестування тощо.

Під час поточного контролю оцінюються:

- теоретичні знання;
- навички та уміння при виконанні практичних завдань;
- навчальний матеріал, передбачений для самостійного засвоєння: індивідуальні завдання, реферати, презентації, розрахункові, графічні роботи;
- інші види робіт, які передбачені робочою навчальною програмою.

Розподіл балів, накопичених здобувачем освіти впродовж семестру:

№	Склад та види умов виконання програми	К-ть	Макс. бал/шт.	Всього
1	Регулярне відвідування занять	1	10	10
2	Ведення конспекту першоджерел	1	5	5
3	Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу	1	5	5
4	Усні відповіді на семінарських заняттях	10	5	50
5	Доповнення виступу	10	2	20
6	Виконання контрольної роботи	4	5	20
7	Виконання самостійної роботи	14	5	70
		Всього:		180

Поточний контроль оцінюються за 4-бальною національною шкалою (2-5 балів).

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних/семінарських занять

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу,

	вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2	Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, або не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

Оцінювання доповнення виступу:

2 бали - отримують здобувачі освіти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, навели власні аргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал отримують здобувачі освіти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з даної теми та висловили власну думку.

Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами): Програмою курсу визначений перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми.

5 бали нараховуються здобувачам освіти, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст.

4 бали нараховуються здобувачам освіти, які склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, але не можуть вільно розтлумачити їх зміст.

3 бали нараховуються здобувачам освіти, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми, і не можуть вільно розтлумачити їх зміст.

2 бали нараховуються здобувачам освіти, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми й не можуть їх розтлумачити без конспекту.

1 бал нараховуються здобувачам освіти, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми й не можуть їх розтлумачити із конспекту.

0 бал нараховуються здобувачам освіти, які зовсім не склали перелік визначених термінів з конкретної теми й не можуть їх розтлумачити із конспекту.

Ведення конспекту першоджерел:

5 бали отримують здобувачі освіти, які опрацювали всю необхідну обов'язкову літературу, засвоїли її основні теоретичні положення, вміють їх пояснити та розтлумачити.

4 бали отримують здобувачі освіти, які опрацювали всю необхідну обов'язкову літературу, засвоїли її основні теоретичні положення, але пояснити та розтлумачити можуть не у повному обсязі.

3 бали отримують здобувачі освіти, які опрацювали всю необхідну обов'язкову літературу, але не завжди розуміють її вихідні теоретичні положення, поверхово їх пояснюють.

2 бали отримують здобувачі освіти, які опрацювали не всю необхідну обов'язкову

літературу, не завжди розуміють її вихідні теоретичні положення, поверхово їх пояснюють.

1 бал отримують здобувачі освіти, які опрацювали не всю необхідну обов'язкову літературу й пояснити і розтлумачити не можуть.

0 бал отримують здобувачі освіти, котрі зовсім не опрацювали необхідну літературу.

Критерії оцінювання самостійних завдань

К-ть балів	Критерії оцінювання роботи
3	Якість, чіткість, обґрунтованість добору дидактичного матеріалу. Вміння здобувача освіти стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематиці обраної теми.
1	Творчий підхід до виконання завдання
1	Якість оформлення роботи. Відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.
5	<i>Разом</i>

Модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульного контрольного завдання (контрольної роботи, письмового або комп'ютерного тестування) та проводиться під час навчального заняття (його частини). До модульного контролю допускаються всі студенти. Оцінювання модульного контролю здійснюється за 4-бальною національною шкалою (2-5 балів).

Критерії модульної оцінки знань здобувачів освіти

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2	Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, або не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

Екзамен – це вид підсумкового контролю, що включає результати поточного контролю (модульного контролю) і складає суму балів, накопичених здобувачем фахової передвищої освіти впродовж семестру під час виконаних певних видів робіт на семінарських/практичних заняттях та за виконання самостійної й модульні контрольні роботи, передбачених робочою програмою з навчальної дисципліни, та в сумі накопичив 60 балів.

Екзамен проводиться в усній формі. Кожен білет включає 2 теоретичні питання й одне практичне завдання, що дає можливість здійснити оцінювання знань здобувача освіти з усієї дисципліни.

Максимальне кількість балів, передбачених за виконання підсумкового контролю складає 40 балів.

Критерії оцінювання результатів екзамену

Бали	Критерії оцінювання усної відповіді
35-40	Усна відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання у практичних педагогічних ситуаціях, вміє самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.
30-34	Усна відповідь характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання у практичних педагогічних ситуаціях, позначена уміннями самостійно оцінювати явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.
25-29	Усна відповідь характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зав'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.
20-24	Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
15-19	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.
10-14	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.
0-9	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

Апеляція результату семестрового екзамену подається здобувачем освіти в письмовій формі протягом першої години після оголошення результатів екзамену.

У Фаховому коледжі ЗУІ регламентує порядок звернення та розгляду заяв здобувачів передвищої освіти [Положення про оскарження процедури оцінювання та результатів оцінювання контрольних заходів у Фаховому коледжі ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ](#)

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається за методикою накопичування балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань. Розмір складових контролю дорівнює суму балів, накопичених здобувачем освіти впродовж семестру, однак накопичені бали переводяться у співвідношенні 3:1, тобто кількість накопичених здобувачем освіти балів впродовж семестру діляться на три: максимальна кількість $180/3=60$ балів (максимум 60 балів) і відповідно, набраних на екзамені (максимум 40 балів). Екзамен проводиться в письмово-усній формі, кожен варіант включає 3 питання освітнього компоненту.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які в сумі за змістовні модулі отримали не менше 40 балів і відпрацювали всі пропущені заняття.

Порядок зарахування пропущених занять:

- Місце та час відпрацювання пропущених занять визначається графіком відпрацювання (консультацій) викладачів циклової комісії «Дошкільна освіта».

- Відпрацювання пропущених лекцій і практичних занять відбувається шляхом самостійного опанування студентами навчального матеріалу, підготовки рефератів із пропущеної теми або виконання практичних завдань та їх усного захисту перед викладачем.

- Робота студента оцінюється «зараховано» або «не зараховано»

- Результат відпрацювання студентами пропущених занять викладач фіксує у журналі обліку роботи.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни (ПО) визначається як сума балів за змістовні модулі (ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3, ЗМ4) та оцінка за екзамен (ЕО):

$$ПО = ЗМ1 + ЗМ2 + ЗМ3 + ЗМ4 + ЕО$$

Оцінювання підсумкового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням до оцінок за національною шкалою.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Оцінку "відмінно", за європейською шкалою – А, отримує здобувач освіти за глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому він легко орієнтується, понятійного апарату, за уміння зв'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. Оцінка "відмінно" ставиться, коли здобувач освіти самостійно набуває практичних навичок з питань дошкільної освіти, який глибоко засвоїв основні поняття, а також вміє раціонально застосувати отримані знання із врахуванням особливостей. Здобувач освіти не повинен вагатися при видозміні запитання, повинен робити детальні та узагальнюючі висновки.
82-89	Оцінку "добре", за шкалою ECTS - В, отримує здобувач освіти за повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування в вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце окремі неточності (похибки), нечіткі

	формулювання закономірностей тощо. Відповідь здобувача освіти повинна будуватись на основі самостійного мислення.
75-81	Оцінку "добре", за шкалою ECTS - C, отримує здобувач освіти за правильну відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
64-74	Оцінки "задовільно", за європейською шкалою D, заслуговує здобувач освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, що справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача освіти будується на рівні репродуктивного мислення, студент слабо знає структуру курсу, допускає помилки у відповіді, засвоїв і набув практичних навичок у використанні відомих методів обробки із застосуванням типових реалізацій. Вагається при відповіді на видозмінене запитання, разом з тим здобувач освіти володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
60-63	Оцінки "задовільно", за шкалою ECTS - E, заслуговує здобувач освіти за неповне опанування програмного матеріалу, але отримані знання і набуті практичні навички відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
35-59	Оцінка "незадовільно", за шкалою ECTS - FX, виставляється, коли здобувач освіти має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється здобувачу освіти, який не може продовжити навчання без додаткових знань з курсу.
0-34	Оцінка ""незадовільно", за шкалою ECTS - F, виставляється здобувачу освіти за повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу або відмову від відповіді і передбачає повторне навчання здобувача освіти з дисципліни.
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<p>Відвідування навчальних занять є обов'язковим, основні вимоги до студентів: активність на семінарських заняттях, відпрацювання пропущених занять, допуск до підсумкового контролю; дотримання правил академічної доброчесності: самостійне виконання навчальних і контрольних завдань; правильне цитування з посиланням на автора, посилання на джерела інформації.</p> <p>Навчальні заняття проводяться в спеціалізованих кабінетах обладнаних мультимедійними проекторами; в закладі забезпечено необмежений вільний доступ до інформаційних ресурсів.</p> <p>При дистанційній або змішаній формах навчання використовується інструментарій платформи Google Classroom .</p> <p>Навчальні ресурси: виклад матеріалу викладачем та його конспектування студентами, плани семінарських занять, методичні вказівки та практичні рекомендації до виконання завдань, виконання індивідуальних завдань (реферат, презентація) і самостійної роботи.</p> <p>Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено.</p>

	<p>Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p>Положення про академічну доброчесність в ЗУІ</p> <p>Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</p>
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 384 с. 2. Галян І.М. Психодіагностика: навч. посіб. / І.М. Галян. – К.: Академвидав, 2017. – 464 с. 3. Гріньова О.М., Терещенко Л.А. Дитяча психодіагностика: навчально-методичний посібник. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 227 с. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/11801/1/child_psychological_diagnostics.pdf 4. Губенко І. Я. Основи загальної і медичної психології, психологічного здоров'я та міжособового спілкування. Підручник. / Київ : ВСВ "Медицина", 2021. – 312 с. 5. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія: навч. посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 424 с. 6. Дуткевич Т.В. Дошкільна психологія: навч. посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2020. – 392 с. 7. Калениченко Р. А. Педагогічна психологія: навч. посіб. / Р. А.Калениченко. – Київ : КНУБА, 2023. – 196 с. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://repository.knuba.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a7942d4d-eeba-47a9-9f41-2406b5903bd5/content 8. Максименко С. Д. Загальна психологія. Підручник / Київ : Центр учбової літератури, 2021. – 272 с. 9. Методи діагностики психічного розвитку дітей / І. М. Гоян, А. А. Палій // За ред. А.А. Палія. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2018. – 652 с. 10. Павелків Р.В. Загальна психологія: підручник / Павелків Р.В. – К.: Кондор, 2018. – 576 с. 11. Павелків Р.В. Вікова психологія: підручник / Павелків Р.В. – К.: Кондор, 2018. – 469 с. 12. Поліщук С. А. Методичний довідник з психодіагностики/ Поліщук С. А. – Суми: Університетська книга, 2016. – 400 с. 13. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П. та ін. Вікова психологія: навч. посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2021. – 376 с. 14. Чала О. М., Шахрайчук Ю. М. Психодіагностика: навчальний посібник. – Х., 2018. – 246 с. 15. Berghauer-Olasz Emőke Fejlődéslelektan: módszertani segédanyag (Tanítói, óvodapedagógia szakos hallgatók számára) = Вікова психологія: Методичний посібник (Студентам спеціальності дошкільного виховання та початкових класів) / PoliPrint Kft, 2008, – 38 о. 16. Galambos Katalin: Az általános és személyiséglelektan alapjai - Humán szakképzőiskolák tankönyve. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 2019. – 188 о.

17. Kelemen László: Pedagógiai pszichológia / Budapest: Tankönyvkiadó Vállalat, 1981. – 691 o.

18. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó: Általános lélektan Szöveggyűjtemény 2. kiadás/ Debrecen: DRHE, 2018. – 220 o.

Додаткова література

1. Гузенко В.А. Психологічна діагностика: навчально-методичний посібник / В.А. Гузенко, Ю.В. Тудорцева. Одеса: Вадим Вікторович Букаєв, 2016. – 267 с.

2. Гуменкова Л., Кашинська Г. Особистість дошкільника. Київ: Главник, 2018. 176 с.

3. Діагностика готовності дітей до школи / [упоряд.: О. Дєдов]. – Хотин, 2018. – 194 с.

4. Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєкова О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.

5. Інструментарій оцінювання готовності дитини старшого дошкільного віку до навчання в умовах реформування української школи : методичні рекомендації Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. 2023. – 36 с.

6. Копець Л.В. Психологія особистості: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Копець Л.В. – К.: Вид дім. «Києво-Могилянська академія», 2017. – 460 с.

7. Кудерміна О.І. Психологія: навчальний посібник [Електронний ресурс] / Л.І. Казміренко, О.І. Кудерміна, О.Є. Мойсєєва. – Режим доступу: http://www.naiu.kiev.ua/files/kafedru/up/pidrych_psuxologiya.pdf

8. Максимчук Н.П. Загальна, вікова і педагогічна психологія. Збірник завдань: Навчально-методичний посібник. 2-ге видання, перероблене і доповнене. – Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011. – 240 с.

9. Павелків Р. В. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу [текст] : навч. посіб. / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 296 с.

10. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навч. посіб., 3-тє вид./ Ю.О. Приходько, В.І. Юрченко – К.: Каравела, 2016. – 320 с.

11. Псатій А., Ахунова Л. Стресостійкість / Київ : "Шкільний світ", 2021. – 104 с.

12. Психолого-педагогічна діагностика розвитку дітей раннього дошкільного віку: Навчально-методичний посібник / За науковою редакцією Л. О. Федорович. Укладачі О. В. Гнітій, І. В. Макаренко, Л. О. Федорович — Кременчук: Християнська Зоря, 2008. – 217 с.

13. Терлецька Л.Г. Основи психодіагностики. Навчальний посібник. - К.: Главник, 2016. - 144 с.

14. Токарева Н.М., Шамне А.В. Вікова та педагогічна психологія: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів] / Н.М. Токарева, А.В. Шамне. – Київ, 2017 – 548 с.

15. Ádám Péter, dr. Balogh László: Általános pszichológia. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2006. – 197 o.

16. Balogh Éva Fejlődéslelektan : a megtermékenyítéstől az óvodáskor végéig. – Debrecen : Didakt, 2004. – 199 o.
17. Bernáth Lászlórészletek Fejlődéslelektan olvasókönyv / szerk. Bernáth László, Solymosi Katalin. Bp. : Tertia Kiadó, 1997. – 290 o.
18. Csépe Valéria, Győri Miklós, Ragó Anett: Általános pszichológia 1.: Észlelés és figyelem. Bp.: Osiris Kiadó, 2007. – 648 o.
19. Csépe Valéria, Győri Miklós, Ragó Anett: Általános pszichológia 3.: Nyelv, tudat, gondolkodás. Bp.: Osiris, 2008. – 606 o.
20. Dr. Tóth László: Pszichológia a tanításban. Debrecen: Pedellus Tankönyvkiadó, 2019. – 372 o.
21. Keményné dr. Pálffy Katalin: Bevezetés a pszichológiába. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2009. – 151 o.
22. Mérei Ferenc Gyermeklelektan – Bp.: Gondolat Kiadó, 2011. – 296 o.
23. Oláh A. Pszichológiai alapismeretek. Budapest: Bölcsész Konzorcium, 2006. – 768 o.
24. Piaget Gyermeklelektan / Jean Piaget, Bärbel Inhelder ; Budapest : Osiris, 2004 cop. 1999. – 140 o.
25. Pszichológia pedagógusoknak / szerk. N. Kollár Katalin, Szabó Éva ; Budapest : Osiris, 2004. – 639 o.
26. Ranschburg Jenő A világ megismerése óvodáskorban – Budapest: Saxum, 2014 – 172 o.
27. Ranschburg Jenő Az én... és a másik: a személyiség és a társas kapcsolatok fejlődése óvodáskorban – Budapest: Saxum, 2014 – 194 o.
28. Vajda Zsuzsanna A gyermek pszichológiai fejlődése – Budapest: Saxum, 2014 – 359 o.
29. Vekerdy Tamás Érzelmi biztonság: Mit kell(ene) tudnunk a gyerekekről és magunkról?: válogatás Vekerdy Tamás legjobb előadásaiból – Budapest: Kulcslyuk K., 2017. – 215 o.
30. Vekerdy Tamás Kisgyerekek, óvodások... – Budapest: Central Könyvek, 2018. – 213 o.
31. Vekerdy Tamás: Az óvoda és az első iskolai évek: a pszichológus szemével. Budapest: Saxum, 2006. – 207 o.
32. Zsolnai Anikó Kötődés és pedagógia : a kötődéskutatások pedagógiai szempontú elemzése / Budapest : Eötvös József Könyvkiadó, 2018. – 112 o.

Интернет-ресурси

1. Berghauer-Olasz Emőke Fejlődéslelektan: módszertani segédanyag (Tanítói, óvodapedagógia szakos hallgatók számára) = Вікова психологія: Методичний посібник (Студентам спеціальності дошкільного виховання та початкових класів) / PoliPrint Kft, 2008, – 38 o. [URL:chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/http://genius-ja.uz.ua/sites/default/files/csatolmanyok/magyar-nyelvu-oktatasi-jegyzetek-es-magyar-nyelvu-szaknyelvi-szotarak-nyerteseinek-dokumentumjai-472/fejlodeslelektanijegyzet12mb.pdf](http://genius-ja.uz.ua/sites/default/files/csatolmanyok/magyar-nyelvu-oktatasi-jegyzetek-es-magyar-nyelvu-szaknyelvi-szotarak-nyerteseinek-dokumentumjai-472/fejlodeslelektanijegyzet12mb.pdf)
2. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>
3. Бібліотека психологічної літератури: <http://psylib.kiev.ua/>

	<p>4. Законодавство України — https://rada.gov.ua/news/zak</p> <p>5. Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія» — http://chitalka.info/psy.html.</p> <p>6. Наукова періодика України — http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334</p> <p>7. Психологія UA http://psychologiya.org.ua/</p> <p>8. Студентська бібліотека http://studentbooks.com.ua/</p>
--	--